

Kuka uskoo Sven Lindqvistiä?

Professori Kuisma Korhonen ja dosentti Olli Löytty loukkaantuivat (*Tieteessä tapahtuu* 4/2019) sanoista, joita esitin (*Tieteessä tapahtuu* 1/2019) ruotsalaisen Sven Lindqvistin historiankäsityksistä. Heidän otsikkonsa kuuluu: ”Sven Lindqvist haastaa länsimaisen historiankirjoituksen.”

Ei pidä paikkaansa. Länsimaisessa historiankirjoituksessa, joka sinänsä on kirjava ja nykyisen muotisanan mukaisesti moniääninen ilmiö, on jo kauan ollut vahvana juonteena näkemys, että muun maailman kärsimykset ovat kokonaan länsimaiden syytä. Moni vääräys onkin, sitä en kiistä.

Mutta tämä ei ole pääasia, vaan se, että Sven Lindqvistin väittämän mukaan länsimaisen kulttuurin perimmäinen tavoite ja ”ajattelun ydin” (Lindqvistin sanat) on, että muut kuin eurooppalaiset rodut on hävitettävä sukupuuttoon. Raskeampaa syytöstä ei voi ketään eikä mitään vastaan esittää kuin että nämä ovat pyrkineet tai pyrkivät hävittämään muut osat ihmiskuntaa maan päältä.

Uskovatko Korhonen ja Löytty tosissaan, että Lindqvistin väittämä länsimaisista yhteiskunnista ja kulttuureista pitää paikkansa? Jos uskovat, heidän tulee lyödä pöytään paljon vahvempi näyttö kuin Lindqvistin sekava ja tarkoitushakuinen sitaattikokoelma. Jos eivät, niin miksi he puolustavat moista – kauniimmin ei voi sanoa – uskoma-tonta hölynpölyä?

Keskusteluun liittyi professori Juhani Koponen (*Tieteessä tapahtuu* 5/2019). Hän ei ”voi yhtyä Anhavaan”, eikä siinä mitään: hän sentään etsi aiheesta vivahteita ja on ainoa muu kuin minä itse, jonka olen nähnyt vähänkään kritisoineen Lindqvistin tekelettä. Mutta siinä en voi yhtyä Koposen, että Lindqvist muka ei oikeastaan tarkoita sitä, mitä kaikkein vahvimmin korostaa: että ”eurooppalaisen ajattelun ydin” on ei-eurooppalaisen tuhoaminen. Kuten Spede Pasasen X-paronin, minunkin mielestäni on väliä vain niillä, jotka tarkoittavat jotakin.

JAAKKO ANHAVA

Kirjoittaja on helsinkiläinen toimittaja.